

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoCsp/8/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118207816
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2118207816.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: E. U., nar. XX.X.XXXX, adresa L. W. T., C. H. XXX, zastúpenej advokátkou kanceláriou: Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom Hlohovec, Železničná 4/A, IČO: 52 635 970, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, zastúpeného advokátkou kanceláriou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, o zaplatenie 3.780,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 20Csp/111/2018-53 zo dňa 16.10.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. žalobu zamietol a vo výroku II. priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Pri rozhodnutí prvoinštančný súd vychádzal zo skutkových zistení tak, ako ich ustálil z vykonaného dokazovania, že žalobkyňa ako spotrebiteľka a žalovaný ako dodávateľ uzavreli dňa 27.03.2012 Zmluvu o poskytnutí úveru č. 5013464 prostredníctvom finančného agenta, ZAREC s. r. o. Žalobkyňa ako klientka v bode 4 Vyhlásenie klienta Dotazníka označeného ako Informácie o finančnom sprostredkovaní svojím podpisom potvrdila, že sa v dostatočnom časovom predstihu pred uzatvorením zmluvy o poskytovaní finančnej služby oboznámila s návrhom zmluvy a jej prílohami, s obsahom informácií o finančnom sprostredkovaní, ktoré jej boli doručené a tieto prevzala. V časti vyhlásenie sa nachádza informácia, aby uvedený dotazník po vyplnení a podpísaní zaslali na adresu Consumer Finance Holding, a. s. Poprad. Zo Zmluvy o poskytnutí pôžičky č. 5013464 zo dňa 27.03.2012 (ďalej aj len „Zmluva“) vyplýva, že ju uzavrela žalobkyňa a žalovaný s v článku II. uvedenými údajmi: schválená výška pôžičky 4.043,95 Eur, počet splátok 92, termín konečnej splatnosti 12/2019, celková sumou pôžičky 9.884,48 Eur, celkové náklady spotrebiteľa 5.840,53 Eur, spôsob splácania splátok poštovou poukážkou, výška mesačnej splátky 107,55 Eur, bez poistenia, RPMN 32%, ročná úroková sadzba 32%, priemerná hodnota RPMN 18,77%, č. OZ 03805, meno OZ Jana Zárecká. V článku III. Účel použitia pôžičky je uvedené, že podpisom zmluvy klient žiada, aby sa z poskytnutej pôžičky uhradili podľa nasledujúcej špecifikácie jeho záväzky voči spoločnosti a záväzky voči VÚB, a. s., kde spoločnosť vystupuje ako správca; pričom pod pojmom spoločnosť sa v zmysle záhlavia zmluvy rozumie: Consumer Finance Holding, a. s., Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok. V tabuľke sú špecifikované tri záväzky: 1. evid. č. 6071976 Slovenská požičovňa s dátumom podpisu 15.05.2010, výškou záväzku 622,57 Eur, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX; 2. evid. č. XXXXXXXX Slovenská požičovňa s dátumom podpisu 30.08.2011,

výškou záväzku 1.521,38 Eur, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX; 3. spoločnosť HT s výškou záväzku 1.900,- Eur, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX. V článku V. zmluvných strán je uvedené, že riadnym vyplnením a podpísaním tejto zmluvy všetkými zastúpenými stranami uzavrela spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s. s klientom Zmluvu, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky. Zmluvné strany vyhlasujú, že si zmluvu vrátane jej súčasti prečítali, že bola uzatvorená slobodne, vážne a po vzájomnom prerokovaní ich vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz týchto skutočností pripájajú svoje podpisy. V bode 7.1 RPMN VOP je uvedené, že RPMN sa vypočíta podľa klientom zvoleného (spoločnosťou určeného) spôsobu splácania pôžičky podľa vzorca uvedeného v zákone o spotrebiteľských úveroch. V bode 7.3 VOP je uvedený vzorec výpočtu RPMN.

3. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácií hmotnoprávnych ust. § 35 ods. 2, § 37 ods. 1, 3, § 39, § 52, § 53 ods. 6, § 451 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj len OZ), § 10d ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej aj len ZoSÚ).

4. Z vykonaného dokazovania dospel prvoinštančný súd k právnomu záveru, že žaloba je nedôvodná a je potrebné ju zamietnuť. Po žalovaným predložení podpísaného celého znenia zmluvy vrátane spodnej časti, mal súd preukázané, že zmluva spĺňa obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, ako aj ostatnými právnymi normami účinnými v čase vzniku zmluvného vzťahu, nepovažuje sa za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a po posúdení jej náležitostí nie je v žiadnej žalobkyňou napádanej časti neplatná v zmysle § 37 ods. 1 alebo § 39 Občianskeho zákonníka.

5. Z predloženej Zmluvy mal prvoinštančný súd za to, že táto obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku zmluvného vzťahu, včítane adresy veriteľa na podanie reklamácie a sťažnosti, termínu konečnej splatnosti úveru, sporovanej výšky a termínu splátok istiny, úrokov a poplatkov, a predpokladov na výpočet RPMN. Súd mal za to, že adresa v zmysle § 9 ods. 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch sa zreteľne nachádza v spodnej časti úverovej zmluvy; termín splatnosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch je dostatočne špecifikovaný a určitý, vyplýva z neho mesiac a rok konečnej splatnosti, pričom splatnosť jednotlivých splátok úveru vyjadrená dňom v mesiaci je upravená vo Všeobecných obchodných podmienkach žalovaného. Žalobkyňa podpisom zmluvy v článku V. Vyhlásenia zmluvných strán vyhlásila, že neoddeliteľnou časťou Zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky (ďalej aj len VOP), a ako vyplýva z podpísaného dotazníka - Vyhlásenie žalobkyne v Informáciách o finančnom sprostredkovaní zo dňa 27.03.2012 - s návrhom zmluvy a jej prílohami sa oboznámila. Pokiaľ žalobkyňa mala záujem popierať vlastné písomné vyhlásenia poňaté do Dotazníka a Zmluvy, tieto bolo potrebné pre účinné popieranie písomného prejavu doplniť vlastnými tvrdeniami o predmetných skutkových okolnostiach napr. popisom okolností, za ktorých bola uzavretá zmluva, ako sa dostala k finančnému agentovi, ako prebiehalo stretnutie s finančným agentom a pod.; čo však žalobkyňa neurobila a preto popretie spočívajúce len v tvrdení, že jej VOP neboli predložené resp. s nimi nebola oboznámená, hoci podpisom potvrdila, že ich prevzala a že sa s nimi oboznámila, súd zhodnotil za neúčinné (§ 151 ods. 2 CSP). K predpokladom pre výpočet RPMN mal súd za to, že zmluva obsahuje všetky náležitosti, ktoré boli použité pri výpočte RPMN a žalobkyňa neprimerane rozširuje okruh povinností dodávateľov na uvádzanie matematického vzorca, ktorý nie je v možnostiach priemerne finančne vzdelaného spotrebiteľa vypočítať, nakoľko nepredstavuje obsahovú náplň učebných osnov poskytovaného stredoškolského vzdelávania, ale výsostne vysokoškolskú finančnú (ekonomickú) matematiku, čo už nezodpovedá rozumovým schopnostiam priemerne zmýšľajúceho spotrebiteľa. K rozpisu splátok súd podobne ako Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí z 09.11.2016 vo veci C 42/15 má za to, že porušenie povinnosti veriteľa môže byť sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky, avšak táto sankcia je primeraná len pri takom porušení povinnosti veriteľa, ktoré môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Za primerané by sa však nemalo považovať, ak pre neuvedenie niektorých náležitostí, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, sa bude v súlade s vnútroštátnou úpravou uplatňovať sankcia bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru, čo bude vyvolávať voči veriteľovi závažné následky.

6. Žalobkyňa spochybnila určitosť a zrozumiteľnosť zmluvy v časti uvedenia celkovej čiastky, ktorú mala ako spotrebiteľ zaplatiť, keď mala za to, že pojem „celková suma pôžičky 9.884,48 Eur“ pôsobí máľúco pri „schválenej výške pôžičky 4.043,95 Eur“, použité termíny sú podľa nej v podstate totožné a preto

má za to, že zmluva je v tejto časti neplatná, čo má za následok, že žalovaný neuviedol obligatórnu náležitosť o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ). Súd mal za to, že bolo povinnosťou žalobkyne uviesť podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia (článok 8 Základných princípov Civilného sporového poriadku v spojení s § 150 ods. 1 C.s.p.), z ktorých by súd dospel k záveru, že žalobkyňa nemala vôľu urobiť právny úkon spočívajúci v požičaní si 4.043,95 Eur príp. že mala pochybnosti o obsahu právneho úkonu, keď nevedela, aká suma je predmetom dočasného poskytnutia peňažných prostriedkov z úverového vzťahu, ktoré pochybnosti by nebolo možné vyvrátiť ani pri použití interpretačných pravidiel zakotvených v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Takéto skutkové tvrdenia žalobkyňa neuviedla, pojednávania sa nezúčastnila, žaloba obsahuje výlučne právne posúdenie. Súd mal tak za to, že zo zmluvy, ktorú doložila žalobkyňa ako prílohu k podanej žalobe v neúplne naskenovanej/kopírovanej podobe, ňou nepodpísanej, rovnako z uzavretej zmluvy doloženej žalovaným, ktorá obsahuje (aj) číslo zmluvy, podpisy oboch zmluvných strán a spodnú časť listiny s uvedením adresy veriteľa na podanie reklamácie a sťažnosti, nemožno mať pochybnosti o tom, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 4.043,95 Eur a to bezhotovostným prevodom s účelom špecifikovaným samotnou žalobkyňou v zmluve, a to splatenia troch iných úverov, v celkovej výške 4.043,95 Eur (622,57 + 1.521,38 + 1.900). Nakoľko žalovaný v zmluve uviedol aj celkové náklady spotrebiteľa, ktoré predstavujú sumu 5.840,53 Eur, a ktorá náležitosť nie je obligatórna, je nepochybné, že „celková suma pôžičky 9.884,48 Eur“ predstavuje sumu, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a preto nejde o dva obsahovo totožné termíny, ale zjavne odlišiteľné a obsahovo rozdielne údaje zmluvy. Súd sa nestotožnil so žalobkyňou poňatým formalistickým výkladom, pri ktorom rigidne vyžaduje označenie každej povinnej zmluvnej náležitosti spotrebiteľského úveru totožne s právnymi pojmami použitými zákonodarcom. Keďže súd má za to, že žalobkyňa vedela, aká suma je predmetom úveru, nemohla mať pochybnosti, aká suma predstavuje celkovú čiastku, ktorú musí zaplatiť a mala vôľu za týchto podmienok uzavrieť zmluvu.

7. Nakoniec žalobkyňa napadla platnosť dojednanej úrokovej sadzby, ktorá prevyšuje úročenie o viac ako 50% priemeru v bankách v čase vzniku zmluvného vzťahu a preto je z dôvodu rozporu s dobrými mravmi predmetné dojednanie neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Keďže Občiansky zákonník ani iné predpisy nedefinujú pojem dobré mravy, teória a súdna prax považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme včleňuje do občianskeho práva. Z hľadiska posudzovania skutkových podstát § 39 Občianskeho zákonníka sa vychádza z ich subsidiarity, čo znamená, že ak je obsah alebo účel právneho úkonu v rozpore so zákonom, zakladá táto skutočnosť neplatnosť a nie je potrebné ďalej posudzovať, či zákon obchádza alebo či je v rozpore s dobrými mravmi. Žalobkyňa sa dovoľavala neplatnosti časti právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi. V čase vzniku zmluvného vzťahu bola výška odplaty obmedzená ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka tak, aby podstatne neprevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za obdobné spotrebiteľské úvery. Žalobkyňa si požičala 4.043,95 Eur bez akéhokoľvek iného zabezpečenia jej záväzku v prospech veriteľa (ručenie, záložné právo a pod.) na dobu 92 mesiacov, t. j. na sedem rokov a osem mesiacov. V kontexte týchto okolností mal súd za to, že dojednaná úroková sadzba vo výške 32 % ročne nie je v rozpore so zákonom, neobchádza zákon a nie je po posúdení s obdobnými úvermi a okolnosťami ich uzavretia, v rozpore s dobrými mravmi. Žalobkyňa neuniesla bremeno tvrdenia, preto súd žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia sa žalovaným zamietol.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, a plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

9. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalobkyňa, pri ktorom uplatnila odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a domáhala sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobkyni proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100%.

10. K porušeniu práva na spravodlivý proces a k nesprávnym skutkovým zisteniam argumentovala tým, že počas konania výslovne poprela, že by jej žalovaný poskytol všeobecné obchodné podmienky (ďalej len VOP) alebo ju s nimi oboznámil. Ako sa žalobkyňa dozvedá aj zo samotného rozsudku, žalovaný

doručil vyjadrenie, v ktorom zotrval na doterajšom právnom názore a priložil podpísanú zmluvu spolu s VOP, ktoré podanie bolo súdu doručené 11.10.2019, teda iba 5 dní pred pojednávaním. Tieto nové dôkazy súd ale nedoručil žalobkyni, aby mala možnosť sa s nimi oboznámiť a prípadne sa k nim vyjadriť. Následne poukázala na čl. 8 a 9 CSP. Podľa žalobkyne žalovaný účelovo nepredložil VOP skôr, ale iba 5 dní pred začiatkom pojednávania v rámci ktorých bolo nemožné, aby bol tieto dôkazy doručené žalobkyni a zároveň bola zachovaná lehota na prípravu pojednávania. Zároveň súd porušil práva žalobkyne na kontradiktórny proces a rovnosť zbraní, keď jej nedoručil nové dôkazy, ale naopak tieto považoval za pravdivé a hodnoverné, napriek tomu, že žalobkyňa VOP už skôr popierala. Následne poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo 141/2010, podľa ktorého práva účastníkov na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov treba považovať na súčasť práva na spravodlivý proces a nedoručenie vyjadrenia účastníka druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasti práva na spravodlivý proces. Poukázal tiež na nález ÚS SR sp. zn. II.ÚS 168/2012 podľa ktorého právo na kontradiktórne konanie znamená, že procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy, ale i zoznámiť sa so všetkými ďalšími dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené a vyjadriť sa k nim.

11. V ďalšej časti odvolania žalobkyňa poukázala na nesprávne zistenia a závery súdu, že VOP sú súčasťou zmluvy. Vychádzala z toho, že predmetom konania je zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je formulárová, ktorú vytvára sám žalovaný bez akejkoľvek účinnosti spotrebiteľa. To znamená, že všetky vyhlásenia a potvrdenia sú výsledkom činnosti žalovaného, pričom žalobkyňa mala možnosť zmluvu podpísať ako celok, prípadne ju ako celok odmietnuť. V tomto prípade preto nie je správne pýtať sa spotrebiteľa prečo takú zmluvu podpísal, ale je potrebné spýtať sa dodávateľa, prečo takú zmluvu vôbec vyhotovil a poskytol na podpis spotrebiteľovi. Podobné vyhlásenia boli v iných súdnych konaniach považované za neplatné alebo neprijateľné podmienky, nakoľko veriteľ sa zbavuje dôkazného bremena ohľadom splnenia si svojich základných povinností vo vzťahu k slabšiemu subjektu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie ÚS ČR vo veci I.ÚS 3512/2011, z ktorého citoval okrem iného, že obchodné podmienky nesmú slúžiť k tomu, do nich v často neprehľadnej zložitej formulovanej a malými písmenami písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Z rozhodnutia SD EÚ vo veci C-449/13 citoval, že ustanovenie v spotrebiteľskej zmluve predstavuje indíciu, ktorú musí veriteľ predložením jedného alebo viacerých relevantných dôkazov preukázať. Navyše spotrebiteľovi musí byť vždy umožnené uviesť, že mu toto tlačivo nebolo predložené alebo že toto tlačivo neumožňuje veriteľovi splniť jeho predzmluvné informačné povinnosti. Ak takéto ustanovenie obsahuje spotrebiteľovo uznanie o úplnom a správnom vykonaní jeho predzmluvných povinností veriteľom, má za následok prenesenie dôkazného bremena o vykonaní uvedených povinností. V tomto prípade francúzska banka nepredložila spotrebiteľovi tlačivo so štandardnými európskymi informáciami, ani iný dokument, ktorý by preukazoval, že si svoju povinnosť splnila. Dôkazné bremeno nie je týmto formulárovým vyhlásením unesené a veriteľ musí predložiť jeden alebo viacero relevantných dôkazov. Ani medzi podnikateľmi podľa Obchodného zákonníka neplatí automaticky, že fyzická existencia VOP skutočne tvorí súčasť zmluvy. Súčasťou zmluvy sú iba v prípade, ak sú stranám známe alebo k návrhu priložené. V konaní nebolo preukázané, že by mali byť žalobcovi VOP známe. Napriek tomu, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno, súd tento neexistujúci skutkový stav mal za preukázaný. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutia Krajského súdu Trenčín sp. zn. 8Cob/113/2013 podľa ktorého je na žalobcovi, aby preukázal, že podmienky, na ktoré sa zmluvou odvoláva, boli pripojené k zmluve, tiež musí preukázať, že žalovaný poznal a mal znalosť o týchto podmienkach. Z uznesenia NS SR sp. zn. 2Cdo/245/2010 citoval, že v prípade sporu predpokladanú znalosť týchto podmienok treba preukázať bude tak povinná strana, ktorá sa znalosti týchto podmienok dovoľáva. Podľa odvolateľky tento záver NS SR je všeobecne akceptovaný a presadzovaný aj v iných konaniach, na ktorých spisové značky poukázal. Žalobkyňa poprela, že by jej boli VOP odovzdané, alebo že by ju žalovaný s nimi oboznámil, pričom žalovaný nevedel v konaní preukázať opak. Súd prvej inštancie preto dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

12. V ďalšej časti odvolania sa žalobkyňa sústredila na nesprávne právne posúdenie. Keďže s poukazom na vyššie žalobkyňou uvedené nemožno VOP považovať za súčasť zmluvy a na ustanovenia v nich obsiahnuté nemožno prihladať, je nutné dospieť k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje predpoklady použité na výpočet RPMN, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Rovnako termín konečnej splatnosti nie je v zmluve identifikovaný dostatočne jasne a presne, pretože splatnosť jednotlivých splátok sa nachádza vo VOP, ktoré ale nie sú súčasťou zmluvy. Za

najzásadnejšiu chybu v právnom posúdení žalobkyne považuje posúdenie úroku vo výške 32% ako súladného s dobrými mravmi. Žalobkyňa v podanej žalobe a vo vyjadrení poukázala na to, že úroková sadzba je viac ako dvojnásobne vyššia a nie, že jej prevýšenie je o viac ako 50% priemeru v bankách, ako to uvádza prvoinštančný súd. Žalobkyňa nie je zrejme, prečo súd v tejto súvislosti aplikoval ust. § 53 ods. 6 OZ, ktoré pojednáva o odplate (teda RPMN, pričom úrok je len jedna zložka RPMN). Pri posúdení súladu úrokovej sadzby s dobrými mravmi je potrebné aplikovať § 39 OZ a vykonať dokazovanie oboznámením sa s úrokovými sadzbami poskytovanými bankami v čase, kedy došlo k uzatvoreniu predmetnej zmluvy. Súdna prax je pritom jednotná, že úroková sadzba odporuje dobrým mravom, ak viac ako dvojnásobne prevyšuje priemernú úrokovú mieru poskytovanú bankami alebo pobočkami zahraničných bánk v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V tejto súvislosti odkázal na rozsudky NS SR sp. zn. 5MCdo 26/2011, 1MCdo 1/2009, 2Cdo 1/2011, 2Cdo 421/2014. Žalobkyňa pritom opakovane poukázala na to, že priemerná úroková sadzba bánk bola v čase uzatvorenia zmluvy vo výške 13,71%, teda dvojnásobok predstavoval 27,42%. Je nepochybné, že úroková sadzba dojednaná v zmluve 32% túto hodnotu presahuje, teda je v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodnutie súdu prvej inštancie preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. V závere žalovaný poukázal na rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/170/2018, Krajského súdu Trnava sp. zn. 9Co/215/2018 a Krajského súdu Košice sp. zn. 2Co/1/2011 podporujúce jeho názor o rozpore úrokovej sadzby v danom prípade s dobrými mravmi. Keďže dojednanie o úrokovej sadzbe je podľa odvolateľky absolútne neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, hľadá sa na zmluvu ako by v nej výška úrokovej sadzby ako obligatórna náležitosť absentovala a úver je potom potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

13. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobkyne sa písomne nevyjadril.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že nebol naplnený žiaden z odvolacích dôvodov uplatnených žalobkyňou, v dôsledku čoho bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť (§ 387 CSP).

15. Predmetom prvoinštančného konania bol žalobou uplatnený nárok žalobkyne ako spotrebiteľky na zaplatenie od žalovaného ako dodávateľa na zaplatenie sumy 3.780,- Eur tvoriacej preplatok presahujúci istinu úveru, ktorý získala žalobkyňa od žalovaného z titulu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tvrdiac pritom, že predmetný spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, keďže zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a nemá všetky zákonom predpísané náležitosti. Súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol s tým, že zmluva spĺňa obligatórne náležitosti vyžadované zákonom, nepovažuje sa za bezúročnú a bez poplatkov a nie je v žiadnej žalobkyňou napádanej časti neplatná v zmysle § 37 ods. 1 alebo § 39 OZ.

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vychádzajúc z rozsahu odvolania a odvolacích dôvodov uplatnených žalobkyňou, bolo posúdiť, či postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym zisteniam a či rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, z dôvodov predostretých odvolateľkou.

17. Ako prvé žalobkyňa v odvolaní namietala, že postupom prvoinštančného súdu došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, keď vyjadrenie žalovaného zo dňa 11.10.2019 spolu s priloženými VOP jej neboli doručené, nemala možnosť sa s nimi oboznámiť a vyjadriť sa k nim.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že po tom, ako súd prvej inštancie doručil stranám predvolanie na pojednávanie nariadené na deň 16.10.2019, dňa 11.10.2019 bolo súdu doručené písomné vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného k žalobe, pričom jeho súčasťou bola zmluva o poskytnutí pôžičky včítane informácie o finančnom sprostredkovaní, VOP a splátkového kalendára. Dňa 14.10.2019 bolo prvoinštančnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti žalobkyne a jej právneho zástupcu na nariadenom pojednávaní so žiadosťou o konanie v ich neprítomnosti. Podľa zápisnice o pojednávaní prvoinštančného súdu zo dňa 16.10.2019 na pojednávanie sa nedostavila žalobkyňa a jej právny zástupca, za žalovaného sa dostavil právny zástupca, súd uznesením rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobkyne, právneho zástupcu žalobkyne a žalovaného. Na pojednávaní podľa zápisnice aj zvukového záznamu, súd prvej inštancie neoboznámil podanie žalovaného zo dňa 11.10.2019. Z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku pritom vyplýva, že súd prvej inštancie z listinných dôkazov doručených žalovaným dňa 11.10.2019 (zo zmluvy informácie a VOP) vychádzal. Z obsahu spisu tiež nesporne vyplýva, že predmetné vyjadrenie žalovaného včítane jeho príloh žalobkyňi doručené nebolo. Podľa obsahu spisu súd prvej inštancie riadne dodržal postup v zmysle § 167 CSP o doručovaní žaloby a vyjadrení a to včítane doručovania repliky a dupliky. Vyjadrenie žalovaného zo dňa 11.10.2019 bolo až následné po tom, ako medzi stranami nedošlo k avizovanej mimosúdnej dohode. Čl. 9 Základných princípov CSP ale zakotvuje zásadu v zmysle ktorej strany sporu majú právo sa oboznámiť sa s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon. Vychádzajúc z toho, že v danom prípade súd prvej inštancie vyjadrenie žalovaného zo dňa 11.10.2019, ktoré nie je zhodné s predchádzajúcim vyjadrením žalovaného obsiahnutým vo vyjadrení k žalobe, pri svojom rozhodovaní zohľadnil a zároveň sa opierať aj listinné dôkazy k nemu pripojené, bolo nevyhnutným, aby súd zachoval právo žalobkyne na oboznámenie sa s týmto vyjadrením a dôkazmi k nemu pripojenými a umožnil jej vyjadriť sa k nemu. Podľa konštantnej judikatúry bolo by pritom nepodstatné, či podľa názoru súdu ide o podanie skutkovo a právne významné, alebo bezvýznamné, pretože túto skutočnosť posudzuje výlučne druhý účastník konania, ktorý sám rozhodne o tom, aké stanovisko k nemu zaujme (napr. ÚS SR I.ÚS 425/2015, II.ÚS 168/2012).

19. Keďže vyššie popísaným procesným postupom súdu prvej inštancie došlo k znemožneniu žalobkyne, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, bolo nevyhnutným, aby tento nedostatok bol napravený v konaní pred odvolacím súdom. Odvolací súd preto právnomu zástupcovi žalobkyne doručil vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 11.10.2019 spolu s prílohami (č.l. 40 a nasl. spisu), s tým, že má možnosť v lehote 10 dní sa k doručenému vyjadriť.

20. Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zastúpenia na doručenú výzvu prioritne uviedla, že v plnom rozsahu sa pridržiava podaného odvolania. K vyjadreniu žalovaného uviedla, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. v spojení s čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 208/48, podľa ktorej má zmluva zrozumiteľne a stručne uvádzať frekvenciu splátok spotrebiteľa. Predložená zmluva takýto údaj neobsahuje, čo má za následok sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 v spojení s § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. Žalobkyňa z predloženej zmluvy nemala možnosť zistiť kedy je splatná jej splátka a tým aj termín konečnej splatnosti, čo spôsobuje absenciu ďalšej náležitosti. Žalobkyňa opakovane poprela, že by ju žalobca (zrejme žalovaný) kedykoľvek počas zmluvného vzťahu informoval o všeobecných obchodných podmienkach alebo o splátkovom kalendári. Na týchto dokumentoch absentuje podpis žalobkyne, napriek tomu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. vyžaduje písomnú formu, ktorá je zachovaná, ak je právny úkon podpísaný konajúcou osobou (§ 40 ods. 3 OZ), čo v danom prípade preukázateľne splnené nie je. Žalovaný žalobkyňu s ostatnou dokumentáciou (VOP, splátkový kalendár) nikdy neoboznámil. Obchodné podmienky pritom môžu byť súčasťou zmluvy, ak boli zmluvným stranám známe, alebo k návrhu na uzatvorenie zmluvy predložené. Takáto skutočnosť preukázaná nebola. V ostatnej časti žalobkyňa odkázala na podané odvolanie, najmä na nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie, pokiaľ ide o ne/platnosť úrokovej sadzby pre rozpor s dobrými mravmi. V závere žiadala odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobkyňi prizná proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100%. K podaniu je pripojená tabuľka Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2011.

21. Ako ďalšie žalobkyňa v odvolaní namietala nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, že VOP sa stali súčasťou zmluvy, pričom popierala, že toto tlačivo jej bolo doručené.

22. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že v čl. V. - Vyhlásenie zmluvných strán - v predmetnej zmluve je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky, že zmluvné strany vyhlásili, že si zmluvu vrátane jej súčasti prečítali, že bola uzatvorená slobodne, vážne a po vzájomnom prerokovaní ich vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz týchto skutočností pripájajú svoje podpisy, za tým nasleduje vlastnoručný podpis žalobkyne. Obdobne na druhej strane zmluvy Informácie o finančnom sprostredkovaní pod bodom 4. - Vyhlásenie klienta, žalobkyňa vyhlasuje, že sa v dostatočnom časovom predstihu pred uzatvorením zmluvy o poskytovaní finančnej služby oboznámila s návrhom zmluvy a jej prílohami, ako aj obsahom informácie o finančnom sprostredkovaní, ktoré jej boli doručené a tieto prevzala. Za tým nasleduje opätovne vlastnoručný podpis žalobkyne. Žalobkyňa teda na dvoch miestach nepopierateľne podpísala vyhlásenie, že zmluvu a jej prílohy, včítane VOP vyhlásených za jej neoddeliteľnú súčasť, jednak prečítala a jednak jej boli doručené a tieto prevzala. Žalobca, na ktorom spočívalo dôkazné bremeno preukázať informovanosť žalobkyne o VOP ako aj ich doručenie a prevzatie žalobkyňou, toto preukázal predloženými listinnými dôkazmi zmluvou o poskytnutí pôžičky a informáciou o finančnom sprostredkovaní, na ktorých žalobkyňa vlastnoručným podpisom túto skutočnosť potvrdila. Súd prvej inštancie následne správne uviedol, že pokiaľ žalobkyňa chcela popierať vlastné písomné vyhlásenia počaté do dotazníka a zmluvy, ktoré zároveň tvorili skutkové tvrdenia žalovaného ako protistrany, v zmysle § 151 ods. 2 CSP bola povinná uviesť vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak zákon popretie považuje za neúčinné. Na účinné popretie vlastného písomného prejavu bolo potrebné, aby žalobkyňa doplnila vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, ako na to poukázal prvoinštančný súd, napríklad popisom okolností uzavretia zmluvy, stretnutia s finančným agentom a podobne, čo žalobkyňa neurobila. Vzhľadom na to popretie spočívajúce len v tvrdení žalobkyne, že jej VOP neboli predložené, resp. s nimi nebola oboznámená, hoci dvakrát podpisom potvrdila, že ich prevzala a že sa s nimi oboznámila, bolo potom nevyhnutné s poukazom na cit. ust. § 151 ods. 2 CSP považovať za neúčinné. Záver súdu prvej inštancie v tomto smere je preto správny. Uvedené závery pritom nevyvracia ani žiadne zo súdnych rozhodnutí, na ktoré v podanom odvolaní žalobkyňa poukazuje. V prejednávanom prípade totiž došlo dvojnásobným písomným prejavom žalobkyne k uneseniu dôkazného bremena žalovaným, v tom, že žalobkyňa bola s predmetnými VOP oboznámená a boli jej doručené, pričom žalobkyňa svoje dôkazné bremeno, napriek uvedeným listinným dôkazom preukázať opak, neunesla (žiaden dôkaz nenavrhol) a samotné popretie z jej strany v zmysle § 151 ods. 2 CSP bolo neúčinné.

23. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, predmetné VOP sa účinne stali súčasťou zmluvy a na ustanovenia v nich obsiahnuté bolo nevyhnutné prihliadať, neobstojí potom ani ďalší odvolací argument žalovanej, že zmluva o spotrebiteľskom úvere len z tohto dôvodu neobsahuje niektoré náležitosti, ktoré sú obsiahnuté, resp. bližšie rozvedené vo VOP, ako RPMN a termín konečnej splatnosti.

24. Ako ďalšie odvolateľka namietala záver súdu prvej inštancie, že úrok vo výške 32% podľa predmetnej zmluvy o pôžičke je v súlade s dobrými mravmi.

25. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa § 53 ods. 6 OZ v znení v čase uzavretia danej zmluvy, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

27. V danom prípade bolo potrebné zohľadniť, že už predtým viacnásobne zadlžená žalobkyňa si od žalovaného požičala vysokú sumu 4.043,95 Eur, na dlhú dobu 92 mesiacov, teda 7 rokov a 8 mesiacov, a to bez akéhokoľvek zabezpečenia.

28. Z webovej stránky NBS vyplýva, že pri úveroch poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) v období marca 2012 pre domácnosti (s.14 + s.15) pre spotrebiteľské a ostatné úvery s čiastočnou fixáciou úrokovej sadzby nad 5 rokov bola priemerná úroková miera 13,71%. Je teda zrejme, že v predmetnej zmluve dojednaná úroková sadzba 32% 2,33 násobne prekračuje uvedenú priemernú úrokovú mieru uplatňovanú v rozhodnom období na obdobné úvery.

29. Úroky dohodnuté pri poskytovaní peňažnej pôžičky resp. úveru predstavujú odmenu za užívanie požičanej istiny. Občiansky zákonník, ani iné právne predpisy výslovne nestanovujú do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke, resp. úvere dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela výlučne len od dohody zmluvných strán, nakoľko platí všeobecné ust. § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, ako i ust. cit. § 39 OZ.

30. Dobrými mravmi v občianskoprávných vzťahoch sa v súdnej praxi rozumie súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktorý je v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia a ktorý v historickom vývoji osvedčí istú stabilitu vystihujúcu podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem.

31. Nepochybne neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke, či úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke, resp. úvere koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie spotrebiteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke, včítane dohody o jej úrokoch, často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané úroky. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaná obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo 26/2011).

32. Predmetná tabuľka NBS priemerných úrokových mier z úverov nezohľadňuje objem úverom poskytnutých finančných prostriedkov, nezohľadňuje ani to, či pri úvere bolo alebo nebolo dojednané zabezpečenie. V danom prípade bolo potrebné osobitne prihliadnuť na to, že žalobkyni bola v tomto prípade poskytnutá vysoká suma úveru 4.043,95 Eur, na veľmi dlhú dobu 7 rokov a 8 mesiacov, ktorá cca o polovicu prekračuje hornú hranicu úverov 5 rokov podľa predmetnej tabuľky NBS. V čl. IV. zmluvy je zakomponovaná dohoda o zrážkach zo mzdy. Podľa čl. III. zmluvy viac ako polovica požičanej sumy mala smerovať na úhradu predchádzajúcich dlhov žalobkyne, jednalo sa teda o viacnásobne zadlženého, teda rizikovejšieho klienta. Pri posudzovaní primeranosti úrokovej sadzby a jej prípadného rozporu s dobrými mravmi pritom nie je možné mechanicky prihliadať na dojednané percento, resp. na to koľkonásobne ním boli prekročené priemerné úrokové miery z úverov, ale sumárne na všetky okolnosti uzavretej úverovej zmluvy. Po komplexnom vyhodnotení týchto okolností ako sú vymenované vyššie, odvolací súd potom zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že v danom prípade dojednaná úroková sadzba 32 % nie je neprimeraná a neprieči sa dobrým mravom. Dojednanie o úrokovej sadzbe v predmetnej spotrebiteľskej zmluve preto nie je neplatné, a úver nemožno z tohto dôvodu považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyni teda nevznikol v dôsledku toho nárok voči žalovanému na vydanie uplatneného bezdôvodného obohatenia a žaloba musela byť ako nedôvodná zamietnutá.

33. V ani jednom zo súdmi uzavretých prípadov, na ktoré poukázala odvolateľka v podanom odvolaní, v ktorých súdy považovali úrokovú sadzbu za neprimeranú, nešlo o požičanie tak vysokej sumy, ani na také dlhé obdobie. Vo veci Krajského súdu Trnava sp. zn. 9Co/215/2018 išlo o úver vo výške 2.300,- Eur s úrokovou sadzbou 31,89 % ročne na 84 mesiacov, ktorý bol zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy, vo veci Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/170/2018 sa jednalo o úver iba vo výške 200,- Eur, s úrokovou sadzbou 32 % p.a, ktorý mal byť uhradený v jedinej splátke, vo veci Krajského súdu Košice sp. zn. 2Co/1/2019 išlo o úver vo výške 1.000,- Eur na obdobie 40 mesiacov s úrokovou sadzbou 25,5 % p.a.

34. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí

dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

35. Po vyčerpaní relevantných odvolacích dôvodov uplatnených žalobkyňou odvolací súd nezistil naplnenie žiadneho z odvolacích dôvodov ňou uplatnených a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá, je potrebné ako vo výroku vecne správny, včítane závislého vecne správneho a odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého výroku o náhrade trov prvoinštančného konania, s použitím ust. § 387 CSP potvrdiť.

36. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

37. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

38. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

41. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyiac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

42. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcou. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej

strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

43. Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR pričom v uznesení č. 15 z 9.10.2018 prijalo právnu vetu podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

44. Odvolací súd potom hoci úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

45. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).